

Vides pārraudzības valsts birojs

Rūpniecības iela 23, Rīga, LV-1045, tālr. 67321173, fakss 67321049, e-pasts vpvb@vpvb.gov.lv, www.vpvb.gov.lv

Rīgā

Programma Nr. 5-03/12

ietekmes uz vidi novērtējumam smilts-grants ieguvei atradnē “Aizkraukle – kreisais krasts” 2018. gada iecirknī Jaunjelgavas novada Sērenes pagastā

Derīga līdz 2023. gada 3. decembrim.

Programma izdota AS “A.C.B.”, reģ. Nr. 40003095713, juridiskā adrese: Ziepniekkalna iela 21a, Rīga, LV-1004 (turpmāk - Ierosinātāja), kuru pārstāv pilnvarotā persona.

Programma izstrādāta saskaņā ar likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” (turpmāk - Novērtējuma likums) 16. pantu, 17. panta pirmo prim daļu un Ministru kabineta 2015. gada 13. janvāra noteikumu Nr. 18 “Kārība, kādā novērtē paredzētās darbības ietekmi uz vidi un akceptē paredzēto darbību” (turpmāk - Novērtējuma noteikumi Nr. 18) IV sadaļas prasībām, pamatojoties uz pilnvarotās personas¹ 2018. gada 31. oktobra iesniegumu, ar kuru pieprasīta programma ietekmes uz vidi novērtējuma veikšanai un iesniegti sākotnējās sabiedriskās apspriešanas materiāli, kā arī sākotnējās sabiedriskās apspriešanas rezultātiem. Programmā ietvertas prasības ziņojumā sniedzamās informācijas apjomam un detalizācijas pakāpei, kā arī ietekmes uz vidi novērtējuma (turpmāk – IVN) turpmākai veikšanai nepieciešamo pētījumu un organizatorisko pasākumu kopumam.

I. Ietekmes uz vidi novērtējuma objekts un sākotnējās sabiedriskās apspriešanas rezultāts:

1. IVN objekts ir smilts – grants ieguve ~14 ha platībā (turpmāk – Paredzētā darbība) smilts – grants atradnes “Aizkraukle – kreisais krasts” 2018. gada iecirknī (turpmāk – Atradne), nekustamā īpašuma “Birznieki” (kadastra numurs 3280 001 0112) zemes vienībās ar kadastra apzīmējumiem 3280 001 0021, 3280 001 0113, 3280 001 0114, nekustamā īpašuma “Kārļi” (kadastra numurs 32800010035) zemes vienībās ar kadastra apzīmējumiem 3280 001 0035, 3280 001 0037, 3280 001 0120, 3280 001 0121, 3280 001 0126, 3280 001 0135, kā arī nekustamo īpašumu “Grantskalni” (kadastra numurs 3280 001 0049), “Lapsas” (kadastra numurs 3280 001 0168) un “Ķirši” (kadastra numurs 3280 001 0008) teritorijās, kas atrodas Jaunjelgavas novada Sērenes pagastā (turpmāk – Darbības vieta). Saskaņā ar Vides pārraudzības valsts biroja (turpmāk - Birojs) rīcībā esošo informāciju² smilts-grants ieguvi paredzēts veikt ar atklāto derīgo izrakteņu ieguves paņēmieni, izmantojot derīgo izrakteņu ieguves tehniku. Tiek paredzēta derīgā materiāla šķirošana, drupināšana, mazgāšana, kā arī nosēddīķa izveide. Gada laikā atkarībā no pieprasījuma paredzēts iegūt līdz 80 tūkst.m³ derīgā

¹ Fiziska persona, pamatojoties uz 2017. gada 20. decembrī izdotu pilnvaru.

² Biroja 2018. gada 20. septembra lēmums Nr. 5-02/9 “Par ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu” un lietas materiāli.

materiāla. Gatavās produkcijas izvešana paredzēta pa ceļu ar asfalta segumu, kas savienojas ar valsts reģionālo autoceļu P87 Bauska – Aizkraukle.

2. Atbilstoši Biroja rīcībā esošajai informācijai aptuveni 1,2 km uz DA no Darbības vietas atrodas divas derīgo izrakteņu ieguves vietas – “*Kārļi 1*” un “*Vidusgūdzēni*”³. Iespējams, ka Paredzētās darbības ietekmes (piem., transportēšanas ietekmes) summēsies ar ietekmēm no līdzšinējām/plānotām ieguves vietām, kas Paredzētās darbības ietekmes uz vidi novērtējumā ir jāņem vērā. Ietekmes uz vidi novērtējums Paredzētajai darbībai piemērots ar Biroja 2018. gada 20. septembra lēmumu Nr. 5-02/9, balstoties uz Novērtējuma likuma 4. panta pirmās daļas 5. punkta c. apakšpunkta kritērijiem.
3. Darbības vietas tiešā tuvumā atrodas īpaši aizsargājamā dabas teritorija – Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamo dabas teritoriju tīklā (*Natura 2000*) (turpmāk – *Natura 2000* teritorija) iekļautais dabas parks “*Daugavas ieleja*”. Saskaņā ar dabas datu pārvaldības sistēmā “*Ozols*” reģistrēto informāciju Darbības vieta robežojas ar minēto *Natura 2000* teritoriju. Uz Z no Darbības vietas, *Natura 2000* teritorijā atrodas īpaši aizsargājami biotopi 6270* *Sugām bagātas ganības un ganītas pļavas* un 6210 *Sausi zālāji kalķainās augsnēs*, kuri atzīti par bioloģiski vērtīgiem zālājiem. Darbības vieta daļēji ietilpst ūdensobjekta aizsargjoslā.
4. Paredzētās darbības sākotnējā sabiedriskā apspriešana noslēdzās 2018. gada 2. novembrī. Atbilstoši Birojā iesniegtajam 2018. gada 23. oktobra sākotnējās sabiedriskās apspriešanas sanāksmes protokolam sanāksmē piedalījās Ierosinātājas, Sērenes pagasta pārvaldes un sabiedrības pārstāvji. Saskaņā ar sabiedriskās apspriešanas protokolu dalībnieki pauda viedokli par nepieciešamību saglabāt īpašumā “*Birznieki*” (kadastra numurs 3280 001 0112) zemes vienībā ar kadastra apzīmējumu 3280 001 0021 esošo mežu, kas nodrošina aizsardzību pret troksni un putekļiem. Sākotnējās sabiedriskās apspriešanas laikā Birojā saņemta viena vēstule no pieguļošo īpašumu īpašniekiem ar 12 iedzīvotāju parakstiem ar priekšlikumiem ietekmes uz vidi novērtējumam.

II. Vispārējās prasības ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma sagatavošanai:

1. Prasības Paredzētās darbības IVN ziņojuma (turpmāk – Ziņojums) sagatavošanai nosaka Novērtējuma likuma 17. panta trešā daļa un Novērtējuma noteikumu Nr. 18 2. pielikums, kurā izvērsti norādīts, kāda informācija un novērtējums Ziņojumā ir jāiekļauj. Tādēļ Birojs atkārtoti minētās prasības neuzskaita, bet norāda, ka Ziņojums jā sagatavo atbilstoši Novērtējuma likuma 17. panta trešās daļas un Novērtējuma noteikumu Nr. 18 2. pielikuma prasībām, cik iespējams, to strukturējot atbilstoši Novērtējuma noteikumu Nr. 18 2. pielikumam.
2. Ievērojot Novērtējuma likuma 16. panta pirmajā daļā noteikto, Birojs ar šo programmu tikai papildina no ārējiem normatīvajiem aktiem jau izrietošos nosacījumus Ziņojumā sniedzamās informācijas apjomam, precizējot, kāda veida informācijai un novērtējumam pievēršama īpaša uzmanība, ņemot vērā Paredzētās darbības un Darbības vietas specifiku.
3. Ziņojuma sagatavošanai Birojs noteic šādas vispārējās prasības:
 - 3.1. Ziņojumā jādefinē un jāpamato izpētes teritorijas robežas, kas ietver Darbības vietu un Paredzētās darbības iespējamās ietekmes zonu. Ņemot vērā iespējamās savstarpējās un summārās ietekmes (tiešās un netiešās) ar citām derīgo izrakteņu ieguves vietām, izpētes teritorijai jāaptver arī šīs Biroja Programmas I nodaļas 2. punktā minētās teritorijas (vai argumentēts pamatojums, ja ietekmes nesummējas), kur veikta, tiek veikta, plānota vai

³ Ietekmes uz vidi novērtējuma nolūkiem aktuālo informāciju par Darbības vietai tuvumā esošām citām atradnēm un derīgo izrakteņu ieguves vietām, to izmantošanu un spēkā esošajiem administratīvajiem aktiem, kas piešķir derīgo izrakteņu ieguves tiesības, iespējams noskaidrot Valsts vides dienestā, Valsts SIA “*Latvijas vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs*” un Jaunjelgavas novada pašvaldībā.

atļauta derīgo izrakteņu ieguve. Izpētes teritorijai jāaptver arī plānotais transportēšanas maršruts pa ceļu ar asfalta segumu līdz reģionālajam autoceļam P87 Bauska – Aizkraukle un tālāk – vismaz reprezentatīvs posms pa valsts reģionālo autoceļu P87 Bauska – Aizkraukle (vai izvešanas maršruta alternatīva, ja tāda tiek paredzēta).

- 3.2. Ziņojumam jāsaturs esošās un plānotās situācijas attēlojums kartogrāfiski, kas ļauj pārskatāmi vizuāli uztvert, kādas pārmaiņas un kurā vietā ar Paredzēto darbību sagaidāmas, piemēram, esošās situācijas un plānotās situācijas plāns, kur savstarpēji salīdzināmā atbilstošā mērogā atspoguļojama esošā situācija un plānotā situācija Darbības vietā un Paredzētās darbības ietekmes zonā. Kartogrāfiski jāattēlo gan plānotā derīgo izrakteņu ieguves vieta (attēlojot arī teritorijas, kurās ieguve netiks veikta, piemēram, dažādu aprobežojumu (aizsargjoslu u.c.) dēļ, citi Atradnes iecirkņi (ja tādi izdalīti) un citas atradnes Darbības vietas tuvumā (skat. šīs Biroja Programmas I nodaļas 2. punktu), plānotie piebraukšanas un derīgā materiāla izvešanas ceļi, tuvumā esošās dzīvojamās mājas, papildus nepieciešamie pagaidu un pastāvīgie objekti (bērtnes, būves, ēkas, infrastruktūra, inženierkomunikācijas, nosusināšanas sistēmas elementi, ja tādi paredzēti, meliorācijas sistēmas u.c.), kā arī cita nozīmīga informācija, kas ļauj pārskatāmi vizuāli uztvert, kādas pārmaiņas un kurā vietā ar Paredzēto darbību sagaidāmas.
- 3.3. Ņemot vērā, ka Paredzētās darbības tiešā tuvumā atrodas *Natura 2000* teritorija, ietekmes uz šo teritoriju jāvērtē saskaņā ar Novērtējuma likuma 4.¹ pantu. Minētais pants nosaka, ka ietekmes uz *Natura 2000* teritorijām novērtē saskaņā ar atsevišķi noteiktu kārtību un, ja paredzētajai darbībai veic ietekmes uz vidi novērtējumu, tad novērtējuma ziņojums par ietekmi uz *Natura 2000* teritoriju iekļaujams ietekmes uz vidi novērtējuma Ziņojumā (atsevišķā nodaļā vai nodaļās). Kārtību, kādā novērtējama ietekme uz *Natura 2000* teritorijām, nosaka Ministru kabineta 2011. gada 19. aprīļa noteikumi Nr. 300 "*Kārtība, kādā novērtējama ietekme uz Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamo dabas teritoriju (Natura 2000)*" (turpmāk – MK Noteikumi Nr. 300).
- 3.4. Paredzētās darbības alternatīvu vērtējums jāveic vienlīdz detālā pakāpē, kā to paredz Novērtējuma noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8. punkts.
- 3.5. Ziņojumā ietveramo ietekmju uz vidi novērtējumu veic speciālisti ar augstāko akadēmisko vai profesionālo izglītību, vēlams atbilstošā dabas zinātnes un inženierzinātnes izglītības tematiskajā jomā. Ziņojumā jāietver to speciālistu saraksts (norādot izglītību), kuri sagatavojuši attiecīgo Paredzētās darbības ietekmju vērtējumu. Ja speciālisti ir sagatavojuši atzinumus, tie jāpievieno Ziņojumam.
- 3.6. Visiem Ziņojumam pievienotajiem dokumentiem, tajā skaitā speciālistu vai ekspertu atzinumiem un citiem dokumentiem, jābūt parakstītiem un noformētiem normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā. Ja dokumenta oriģināls bijis sagatavots elektroniski, tā papīra atvasinājumam (norakstam) jābūt noformētam atbilstoši *Elektronisko dokumentu likumam* un jāsaturs informācija par elektronisko parakstu un tā laika zīmogu.
- 3.7. Lai uzlabotu Ziņojuma uztveramību, Ziņojumam nepieciešams sagatavot arī īsu ievadu, kurā ietver koncentrētu Paredzētās darbības, Darbības vietas un tās galveno raksturlielumu aprakstu, tostarp informāciju par Paredzētās darbības alternatīvām, galvenajiem ietekmju novērtējuma secinājumiem un plānotajiem Paredzētās darbības realizācijas termiņiem.
- 3.8. Sagatavojot Ziņojumu, jāņem vērā iespējamās faktisko un tiesisko apstākļu izmaiņas, tostarp izmaiņas normatīvajos aktos, kas regulē IVN un atsevišķu ietekmes aspektu novērtējumu.

III. Institūcijas un organizācijas, ar kurām nepieciešams konsultēties Ziņojuma izstrādes laikā vai kurām iesniedzams Ziņojums:

Ziņojums jāiesniedz Valsts vides dienesta Madonas reģionālajā vides pārvaldē, Dabas aizsardzības pārvaldē un Jaunjelgavas novada pašvaldībā rakstveida priekšlikumu saņemšanai Ziņojuma pilnveidošanai.

IV. Prasības novērtēšanas un pētījumu kopumam, kas jāietver Ziņojumā:

1. Paredzētās darbības vietas un paredzētās darbības raksturojums.

- 1.1. Novērtējuma noteikumu Nr.18 2. pielikuma 1. un 2. punktā noteikto prasību izpildei Birojs precizējošus nosacījumus neizvirza.
- 1.2. Sniedzot informāciju par Darbības vietu atbilstoši Novērtējuma noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 3. punktam, norādāma arī pamatinformācija par Atradni (ne tikai izstrādei paredzēto daļu) derīgo izrakteņu krājumiem, iepriekš veiktu ieguvī, tās apjomiem, platību, pašreizējo situāciju.
- 1.3. Definējot Paredzētās darbības alternatīvas atbilstoši Paredzētās darbības veidam un specifikai (Novērtējuma noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 4. punkts), cik iespējams un ja atbilstoši, izsver arī transportēšanas maršrutu alternatīvas, kas rada mazāku ietekmi dzīvojamās teritorijās.
- 1.4. Sniedzot informāciju atbilstoši Novērtējuma noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 5.1. punktam (Paredzētās darbības un tās alternatīvu fizikālo raksturlielumu apraksts, zemes izmantošanas prasības būvniecības un ekspluatācijas laikā), citu starpā ievērojami arī šādi nosacījumi:
 - 1.4.1. Raksturojot visus plānotos un nepieciešamos darbus un to secību, ņem vērā, ka šim raksturojumam jāaptver gan teritorijas sagatavošana un papildus nepieciešamo objektu būvniecība, gan arī derīgā materiāla ieguve un teritorijas rekultivācija.
 - 1.4.2. Norādot maksimālās iespējamās ieguves platības, ņem vērā iespējamās ieguves ierobežojumus (tostarp aizsargjoslas) un vietas, kur derīgo izrakteņu ieguve netiks veikta, attēlo arī kartogrāfiski.
 - 1.4.3. Aprēķina un norāda kopējo zemes platību, kurai tiks veikta līdzšinējās izmantošanas un/vai zemes lietojuma veida maiņa (arī atmežošana vai apauguma noņemšana, augsnes virskārtas noņemšana). Sniedz informāciju par noņemtās augsnes virskārtas, arī celmu u.c. noņemtā apauguma izvietošanu vai izmantošanu.
 - 1.4.4. Raksturojot teritorijas sagatavošanas darbus, īpaša uzmanība pievēršama iespējamai esošu meliorācijas objektu pārkārtošanai vai pārbūvei (arī ārpus Darbības vietas), t.sk. kontekstā ar tuvumā identificētajām dabas vērtībām.
 - 1.4.5. Raksturojot ieguves procesus – sniedz informāciju par darbu secību, plānotajiem derīgo izrakteņu ieguves veidiem un apjomiem, izstrādes dziļumu, ieguves un ar to saistīto darbību laika grafiku.
 - 1.4.6. Apraksta derīgo izrakteņu ieguves tehnoloģijas (paņēmienus), arī derīgā materiāla apstrādes (drupināšanas, šķirošanas, skalošanas – ja tādas plānotas) un citus tehnoloģiskos procesus (arī ūdens novadišanu, ja tāda tomēr tiktu paredzēta), kā arī salīdzina tos ar pasaules praksē izmantojamām tehnoloģijām. Norāda izmantojamās tehnikas vienības un to skaitu.
 - 1.4.7. Novērtē inženierkomunikāciju pieejamību, sniedz informāciju par nepieciešamajiem būvniecības, tostarp pārbūves vai atjaunošanas darbiem. Īpašu uzmanību pievērš piebraukšanas iespējām derīgo izrakteņu teritorijām un plānotajiem transportēšanas maršrutiem, nepieciešamajiem būvniecības darbiem, tostarp, lai nodrošinātu piekļuvi

Atradnes tuvumā esošajiem īpašumiem (piemēram, papildus ceļu izbūve, ceļa seguma atjaunošana vai maiņa) un iespējamiem transportlīdzekļu pārvietošanās ierobežojumiem uz koplietošanas ceļiem. Norāda kopējo plānoto satiksmes intensitāti uz izvešanas ceļiem, ņemot vērā satiksmes intensitāti arī no citām derīgo izrakteņu ieguves vietām.

1.4.8. Novērtē piemērotākos risinājumus rekultivācijai Darbības vietā vai dažādās Darbības vietas zonās (ja risinājumi varētu būt atšķirīgi). Jāsniedz konkrēti priekšlikumi plānotajiem rekultivācijas pasākumiem un to realizācijas laika grafikam.

1.5. Sniedzot informāciju par nepieciešamajiem dabas resursiem un materiāliem atbilstoši Novērtējuma noteikumu Nr.18 2. pielikuma 5.2. punktam, norādāms, kā tieši (kādos procesos) konkrētie materiāli vai dabas resursi tiek izlietoti un kāds ir šo resursu avots (piemēram, ūdens ieguves avots), kā arī sniedzams nepieciešamo energoresursu raksturojums.

1.6. Sniedzot informāciju atbilstoši Novērtējuma noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 5.3. punktam, īpaša uzmanība pievēršama emisijām ūdenī, gaisā, trokšņa emisijām. Skaidrojams, kādos procesos attiecīgie blakusprodukti un emisijas rodas, kādu iekārtu darbība tās rada. Prognozējamo emisiju apjomu nosaka skaitliskās vērtībās, ņemot vērā iekārtu tehniskajā dokumentācijā vai citos literatūras avotos norādīto (piemēram, attiecībā uz iekārtu skaņas jaudu). Lai noteiktu piesārņojošo vielu emisiju gaisā daudzumu, ievēro normatīvajos aktos par stacionāru piesārņojuma avotu emisijas limita projekta izstrādi⁴ noteiktos paņēmienus (monitorings, inventarizācija vai aprēķins, izmantojot emisiju faktorus). Attiecībā uz atkritumiem un notekūdeņiem norādāmi arī risinājumi to apsaimniekošanai.

1.7. Sagatavojot informāciju atbilstoši Novērtējuma noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 5.4. punktam, nepieciešams vadīties no minētā pielikuma 10. punktā sniegtajiem norādījumiem avāriju risku novērtējumam un ņemt tos vērā tik tālu, cik tie attiecas uz Paredzēto darbību.

1.8. Novērtējuma noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 5.5. un 5.6. punktā noteikto prasību izpildei Birojs precizējošus nosacījumus neizvirza.

2. Vides stāvokļa novērtējums Darbības vietā un tās apkārtnē.

2.1. Saskaņā ar Novērtējuma noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 6. punktā noteikto (esošā vides stāvokļa novērtējums) Ziņojumā jāietver apraksts, kurā aplūkoti pašreizējā vides stāvokļa attiecīgie aspekti, apsverot, kā vides stāvoklis varētu attīstīties Paredzētās darbības neīstenošanas gadījumā (pamatscenārijs). Jāņem vērā, ka pamatscenārija novērtējums nav Paredzētās darbības alternatīvu novērtējums (to neaizstāj), bet veids, kā novērtēt, cik lielā mērā iemesls iespējamām negatīvām izmaiņām vides stāvoklī būtu tieši Paredzētā darbība.

2.2. Atbilstoši Novērtējuma noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 7. punktā noteiktajam – esošā vides stāvokļa raksturojumam jāaptver visas Novērtējuma likuma 1. panta 1. punkta leģāldefinīcijā “*ietekme uz vidi*” uzskaitītās vides jomas, īpašu uzmanību pievēršot pamatojumam, - vai un kā Paredzētā darbība (tostarp summāri ar citām darbībām) tās var ietekmēt. Šādā veidā identificējamās būtiskās ietekmes, noskaidrojot arī, kādi Paredzētās darbības procesi tās rada un kāda var būt to izpausme uz cilvēku, viņa veselību un drošību, bioloģisko daudzveidību, zemi un augsni, ūdeni, gaisu, klimatu, ainavu, materiālajām vērtībām, kultūras un dabas mantojumu, kā arī Darbības vietas iespējamo pakļautību avāriju vai katastrofu riskiem.

⁴ Prasības gaisu piesārņojošo vielu emisiju daudzuma noteikšanai šīs Biroja programmas izdošanas brīdī noteic Ministru kabineta 2013. gada 2. aprīļa noteikumi Nr. 182 “*Noteikumi par stacionāru piesārņojuma avotu emisijas limita projektu izstrādi*” (turpmāk – MK Noteikumi Nr. 182).

2.3. Veicot vides stāvokļa novērtējumu saskaņā ar Novērtējuma noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 7.1. – 7.9. punktā noteikto, jāņem vērā arī vides pārmaiņas, ko izraisījusi līdzšinējā derīgo izrakteņu ieguve Darbības vietas apkārtnē, īpašu uzmanību vides stāvokļa novērtējumā pievēršot sekojošiem jautājumiem:

2.3.1. Teritorijas hidroģeoloģiskais raksturojums: gruntsūdens plūsmas virzieni, gruntsūdens līmeņa ieguluma dziļums, sezonālās svārstības un izmaiņu tendences, ņemot vērā nokrišņu daudzumu un piegulošo teritoriju izmantošanu; pazemes ūdeņu papildināšanās un noplūdes apgabali; hidrauliskā saistība starp virszemes un pazemes ūdeņiem Darbības vietā un Paredzētās darbības ietekmes zonā.

2.3.2. Hidroloģiskie apstākļi Darbības vietā un Paredzētās darbības ietekmes zonā, tostarp informācija par dabīgās drenāžas un meliorācijas sistēmu objektiem, ūdens plūsmas virzieniem tajos, tuvākajiem avotiem, saņemošās ūdensteces raksturojums (tostarp ūdeņu tips, noteiktās ūdens kvalitātes prasības un vides kvalitātes mērķi, pašreizējā izmantošana).

2.3.3. Darbības vietas ģeoloģiskās uzbūves un inženierģeoloģisko apstākļu raksturojums (sniedzams apjomā un detalizācijas pakāpē, kas lietderīga un samērojama ar Paredzētās darbības risinājumiem, tostarp ieguves dziļumu), arī tādu apstākļu kā paaugstināta ģeoloģiskā riska nogabali, mūsdienu ģeoloģiskie procesi, raksturojums, ja attiecināms.

2.3.4. Dzīvojamās mājas un apdzīvotas teritorijas Darbības vietas un transportēšanas ceļu tuvumā, attālumā līdz tām.

2.3.5. Esošā satiksmes intensitāte transportēšanas maršrutos, ceļu nestspējas raksturojums, satiksmes drošība, esošā gaisa kvalitāte un trokšņa līmenis Darbības vietā un Paredzētās darbības ietekmes zonā.

2.3.6. Darbības vietas un apkārtnes dabas novērtējums, ietverot vērtējumu par nozīmīgām dabas vērtībām, īpaši aizsargājamām sugām un to dzīvotnēm, īpaši aizsargājamiem un Eiropas Savienības nozīmes biotopiem un mikroliegumiem Darbības vietā un tās iespējamās ietekmes zonā (ārpus *Natura 2000* teritorijām).

2.3.7. Tuvumā esošās *Natura 2000* teritorijas novērtējums atbilstoši MK Noteikumu Nr. 300 9.1. punkta ar apakšpunktiem prasībām, novērtējot arī teritorijas izveidošanas un aizsardzības mērķus, likumsakarības un mijiedarbības, kas nosaka dabas vērtību pastāvēšanu *Natura 2000* teritorijā, faktorus, kas jau pirms Paredzētās darbības īstenošanas negatīvi to ietekmē u.c.

2.3.8. Sugu un biotopu novērtējumu jāveic attiecīgajā sertifikācijas jomā sertificētam nozares (sugu un biotopu) ekspertam un Ziņojumam jāpievieno ekspertu atzinumi.

2.3.9. Informācija par tuvākajām citām rūpnieciska rakstura darbībām (ne tikai derīgo izrakteņu ieguve), kas rada līdzīgas ietekmes, vai piesārņotām vietām Paredzētās darbības ietekmes zonā. Novērtējums, - vai un kā ietekmes varētu summēties.

2.4. Papildus, raksturojot esošo vides stāvokli, Ziņojumā sniedzamas arī šādas ziņas:

2.4.1. Darbības vietas un tai piegulošo teritoriju īpašuma piederības raksturojums. Transportēšanas ceļu piederības raksturojums, to izmantošanas iespēju pamatojums.

2.4.2. Paredzētās darbības atbilstība vietējās pašvaldības teritorijas plānojumam, nepieciešamie grozījumi tajā.

2.4.3. Nozīmīgāko meteoroloģisko apstākļu raksturojums, ietverot karjera izveidei, derīgo izrakteņu ieguvei, rekultivācijai un citu plānoto darbu realizēšanai nelabvēlīgu dabas apstākļu raksturojumu.

- 2.4.4. Tuvākās ūdens ņemšanas vietas un pazemes ūdens atradnes, ūdensapgādes urbumi, to raksturojums un izmantošana, aizsargjoslas.
- 2.4.5. Vērtējums par Darbības vietas un Paredzētās darbības ietekmes zonas ainavisko un kultūrvēsturisko nozīmīgumu, tuvākajiem kultūras un dabas mantojuma pieminekļiem.
- 2.4.6. Cita informācija un novērtējums atbilstoši Novērtējuma noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 7.1. – 7.9. punktā noteiktajam.

3. Paredzētās darbības iespējamā ietekme uz vidi un tās novērtējums.

- 3.1. Paredzētās darbības un tās iespējamo alternatīvu būtiskās ietekmes uz vidi vērtējamas atbilstoši Novērtējuma noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8. punktā ar apakšpunktiem noteiktajam, ņemot vērā, ka katram no ietekmju veidiem jāapsver gan tiešos, gan netiešos, sekundāros, savstarpējos un summāros u.c. ietekmes aspektus (šādu prasību izvirza Novērtējuma noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8. punkts).
- 3.2. Papildus Novērtējuma noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8. punktā ar apakšpunktiem noteiktajam Birojs ietekmju novērtējumam izvirza šādas prasības:
 - 3.2.1. Ietekmju novērtējumā īpaša uzmanība jāpievērš iespējamām savstarpējām un summārām (kopējām) ietekmēm ar līdzšinējām derīgo izrakteņu ieguves vietām Atradnē un citās atradnēs Darbības vietas apkārtnē (skat. šīs Biroja Programmas I nodaļas 2. punktu). Šādā novērtējumā jāņem vērā, ka vairākos aspektos (piemēram, ietekme uz ainavu, ietekmes uz hidroloģiskajiem, hidroģeoloģiskajiem apstākļiem) ietekmes summējas arī tad, ja ieguve konkrētajā vietā tiek pārtraukta. Novērtējams, kuros no ietekmju aspektiem ietekmes summēsies, un kuros nē, to atbilstīgi pamatojot, kā arī veicams summāro ietekmju novērtējums. Īpaša uzmanība veltāma derīgo izrakteņu transportēšanai un tās summārajām ietekmēm, kā arī ietekmēm uz īpaši aizsargājāmām dabas vērtībām. Kur atbilstoši - izsverami risinājumi ietekmju mazināšanai (skat. šīs Programmas IV nodaļas 5. apakšnodaļas prasības).
 - 3.2.2. Vērtējot ietekmes, ko rada Novērtējuma noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8.1. punktā uzskaitītie darbi, ņemamas vērā arī ar teritorijas sagatavošanu saistītās ietekmes, tostarp ietekmes, ko rada apauguma noņemšana, augsnes virskārtas noņemšana un izvietošana, kā arī ietekmes, ko rada papildus nepieciešamo infrastruktūras objektu (piemēram, ceļu) būvniecība vai meliorācijas sistēmu pārkārtošana, arī ārpus Darbības vietas, ja tāda nepieciešama. Novērtējumā ņem vērā arī iespējamās neērtības vai traucējumus vietējiem iedzīvotājiem un ietekmes uz citām personām piederošiem īpašumiem.
 - 3.2.3. Jāsagatavo Paredzētās darbības izraisītu hidroloģiskā un hidroģeoloģiskā režīmu izmaiņu prognoze (ja tādi tomēr tiek paredzēti – arī ņemot vērā iespējamus nosusināšanas un/vai periodiskus ūdens novadīšanas darbus, kā arī plānotās reljefa izmaiņas). Novērtējumā ņem vērā teritorijas hidroģeoloģisko apstākļu īpatnības, derīgo izrakteņu ieguves ilgumu un plānoto intensitāti, kā arī savstarpējās un summārās ietekmes ar derīgo izrakteņu ieguvi citās teritorijās. Novērtējama arī hidroģeoloģisko apstākļu izmaiņu iespējamā ietekme uz gruntsūdeņiem, pazemes ūdens avotiem, pieņemošajām ūdenstecēm, dzeramā ūdens resursiem (arī viensētu akas) un to kvalitāti.
 - 3.2.4. Tā kā ietekme uz gaisa kvalitāti gan derīgo izrakteņu iegūšanas laikā, gan iegūtā materiāla transportēšanas laikā (arī summāri ar citām darbībām) ir viena no būtiskām ar Paredzēto darbību saistītajām ietekmēm, Novērtējuma noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8. punkta ar apakšpunktiem izpilde attiecībā uz gaisu piesārņojošo vielu emisiju novērtējumu izpildāma atbilstoši MK Noteikumos Nr. 182 noteiktajam, ņemot vērā arī ietekmi, ko rada derīgo izrakteņu ieguve citās atradnēs vai Atradnes iecirkņos

(ja tādi izdalīti). Lai novērtētu atbilstību gaisa kvalitātes normatīviem, jāizmanto piesārņojošo vielu izkliedes aprēķina datorprogramma un jāievēro Novērtējuma noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 9. punktā noteiktais, ka novērtējums izdarāms, ņemot vērā (tik tālu, cik tas iespējams) normatīvo aktu prasības par stacionāru piesārņojuma avotu emisijas limita projekta izstrādi (MK Noteikumi Nr. 182). Novērtējumam jāaptver gan līdzšinējās ietekmes (fona piesārņojums), gan Paredzētās darbības ietekmes no karjera sagatavošanas, derīgo izrakteņu ieguves, uzglabāšanas krautnēs, apstrādes un transportēšanas.

- 3.2.5. Tā kā trokšņa ietekme, jo īpaši derīgo izrakteņu iegūšanas laikā un no iegūtā materiāla transportēšanas (arī summāri ar citām darbībām), ir viena no būtiskām ar Paredzēto darbību saistītajām ietekmēm, Novērtējuma noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8. punkta ar apakšpunktiem izpilde attiecībā uz vides trokšņa novērtējumu izpildāma atbilstoši Ministru kabineta 2014. gada 7. janvāra noteikumos Nr. 16 "*Trokšņa novērtēšana un pārvaldības kārtība*" noteiktajam, ņemot vērā arī ietekmi, ko rada derīgo izrakteņu ieguve citās atradnēs vai Atradnes iecirkņos (ja tādi izdalīti). Lai novērtētu atbilstību vides trokšņa normatīviem, jāizmanto trokšņa izkliedes aprēķina datorprogramma un novērtējumam jāaptver gan ietekmes no karjera sagatavošanas un derīgo izrakteņu ieguves, gan transportēšanas.
- 3.2.6. Vērtējot transportēšanas ietekmes (piemēram, troksnis, putekļi), jāņem vērā šajā Biroja programmā noteiktā prasība, ka Paredzētās darbības ietekmes novērtējuma teritorijai transportēšanas maršrutā jāaptver arī ceļš ar asfalta segumu no Darbības vietas līdz autoceļam P87 Bauska – Aizkraukle, un reprezentatīvā posmā Valsts reģionālais autoceļš P87 Bauska – Aizkraukle (arī šī transportēšanas maršruta alternatīvu, ja tāda tiek vērtēta), ievērtējot šī ceļa segumu. Summāro ietekmju vērtējumā jāņem vērā arī esošā satiksmes intensitāte un iespējamās tās izmaiņas ar Paredzēto darbību.
- 3.2.7. Novērtējuma noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8.7. punktā noteikto prasību izpildei Birojs precizējošus nosacījumus neizvirza.
- 3.2.8. Jāveic ietekmes uz bioloģisko daudzveidību, tostarp īpaši aizsargājamām sugām un to dzīvotnēm, kā arī īpaši aizsargājamiem un Eiropas Savienības nozīmes biotopiem, novērtējums (ārpus *Natura 2000* teritorijas). Jāvērtē apstākļi, kas svarīgi konkrēto dabas vērtību pastāvēšanai.
- 3.2.9. Paredzētās darbības ietekme, ko tā atsevišķi un summāri ar citām darbībām Paredzētās darbības ietekmes zonā var radīt uz *Natura 2000* teritoriju, novērtējuma atbilstoši Novērtējuma likuma 4.¹ panta otrajā un trešajā daļā noteiktajam un MK Noteikumu Nr. 300 paredzētajai kārtībai un prasībām. Novērtējumā ņem vērā gan tiešās, gan netiešās u.c. ietekmes, ko rada sagaidāmās pārmaiņas vidē, tostarp mitruma režīma izmaiņas un iespējamie trokšņa traucējumi. Ietekmju iespējamība uz *Natura 2000* teritorijas ekoloģiskajām funkcijām, integritāti, tās izveidošanas un aizsardzības mērķiem, kompensējošo pasākumu nepieciešamība.
- 3.2.10. Ietekmes novērtējumu uz bioloģisko daudzveidību un *Natura 2000* teritoriju sagatavo attiecīgajā jomā sertificēti dabas eksperti. Teritorijas novērtēšana dabā veicama atbilstošā sezonā, kas ļauj novērtēt attiecīgās dabas vērtības.
- 3.2.11. Jānovērtē Paredzētās darbības ietekme uz ainavu, kultūrvēsturisko vidi un rekreācijas resursiem. Jāizvērtē ainavas veidošanas pasākumu nepieciešamība Paredzētās darbības ietekmes mazināšanai gan derīgo izrakteņu ieguves laikā, gan pēc ieguves pabeigšanas (ja nepieciešams - piedāvāto risinājumu izvērtējums un nosacījumi).

- 3.2.12. Citi ietekmju aspekti vērtējami atbilstoši Novērtējuma noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8. punktā ar apakšpunktiem noteiktajam, un Birojs papildus prasības šo punktu izpildei neizvirza.
- 3.3. Sagatavojot Ziņojumu, ņem vērā, ka Novērtējuma noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 9. punktā ietvertā prasība pēc būtības ir piebilde, skaidrojot, kā veicams gaisu piesārņojošo vielu emisiju aprēķins un ietekmes uz gaisa kvalitāti novērtējums. Izpildot šo prasību Ziņojuma attiecīgajās nodaļās, kur tiek vērtēta šī Paredzētās darbības ietekme, atsevišķu papildus nodaļu Novērtējuma noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 9. punkta izpildei Ziņojumā var neietvert.
- 3.4. Vērtējot Paredzētās darbības ietekmi atbilstoši Novērtējuma noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 10. punktā noteiktajam, īpaša uzmanība pievēršama iespējamiem vides riskiem un drošības jautājumiem.
- 3.5. Sagatavojams Paredzētās darbības sociāli - ekonomisko aspektu izvērtējums, tostarp ietekmes uz materiālajām vērtībām Paredzētās darbības ietekmes zonā novērtējums, ņemot vērā secinājumus par sagaidāmās ietekmes būtiskumu. Ziņojumā jāietver arī apkopojošs sabiedrības (arī institūciju un pašvaldības) viedokļu un attieksmes vērtējums, tajā skaitā ņemot vērā sabiedrisko apspriešanu rezultātus.

4. Izmantotās novērtēšanas metodes:

- 4.1. Novērtējot Paredzētās darbības ietekmi, jānorāda izmantotās prognozēšanas metodes; ja prognozēšanai izmantotas datorprogrammas, jāsniedz datorprogrammas/-u aprēķinu ievades dati.
- 4.2. Ziņojumā jāsniedz Novērtējuma noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 12. un 13. punktā norādītā informācija. Papildus Novērtējuma noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 12. un 13. punktā, kā arī šajā programmā noteiktajam, Birojs citus nosacījumus novērtēšanas paņēmieniem un metodēm nenoteic.

5. Prasības negatīvo ietekmju uz vidi novēršanas, nepieļaušanas vai samazināšanas pasākumu novērtēšanai, Paredzētās darbības limitējošo un ierobežojošo faktoru analīzei:

- 5.1. Risinājumu veidi un pasākumi (inženiertehniskie, organizatoriskie u.c.), kas paredzēti, lai novērstu, nepieļautu vai mazinātu paredzētās darbības būtisku nelabvēlīgu ietekmi uz vidi, raksturojami un novērtējami atbilstoši Novērtējuma noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 14. punktā noteiktajam, un tiem jāaptver gan risinājumi teritorijas sagatavošanas un papildus nepieciešamo objektu būvniecības (piemēram, alternatīvi ceļi piekļuves nodrošināšanai uz citām personām piederošiem īpašumiem, ja nepieciešams), gan derīgo izrakteņu ieguves laikā, gan ietekmes mazināšanai vietās, kur veikta derīgo izrakteņu ieguve (t.i. - rekultivācija). Jānovērtē, gan kādā mērā šādi pasākumi novērš, nepieļauj vai samazina ietekmi, gan arī kādas ir paliekošās ietekmes (pasākumu efektivitāte un paliekošo ietekmju atbilstība spēkā esošo normatīvo aktu prasībām).
- 5.2. Jāveic Paredzētās darbības iespējamo ierobežojošo un limitējošo faktoru analīze (balstoties uz veikto novērtējumu par sagaidāmo ietekmi uz vidi un nepieciešamajiem pasākumiem tās novēršanai, samazināšanai u.c.). Nepieciešamības gadījumā jāparedz nosacījumi atsevišķu darbību veikšanas ierobežošanai.

6. Izvēlētās alternatīvas pamatojums, ņemot vērā ietekmes uz vidi salīdzinājumu.

Novērtējot un salīdzinot Paredzētās darbības alternatīvas atbilstoši Novērtējuma noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 11. punktā noteiktajam, jānorāda kritēriji alternatīvo risinājumu salīdzināšanai; kritērijus izvēlās Ierosinātāja, tomēr tiem galvenokārt jāietver salīdzinājums saistībā ar radīto ietekmi uz vidi. Jāpamato izvēlētais variants.

7. Prasības monitoringam.

Ziņojumā jāparedz pasākumi vides kvalitātes monitoringam un ietekmju uzraudzībai un novērtēšanai atbilstoši Novērtējuma noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 15. punktā noteiktajam. Izvērtējama atbilstoša monitoringa veida nepieciešamība un paredzami jau iespējami konkrēti nosacījumi metodēm, veikšanas vietām, parametriem, ilgumam un regularitātei.

V. Prasības sabiedriskajai apspriešanai un informācijas publiskošanai

1. Ierosinātājai jānodrošina Ziņojuma sabiedriskā apspriešana Novērtējuma likuma un Novērtējuma noteikumos Nr. 18 noteiktajā kārtībā.
2. Prasības Ziņojuma sabiedriskajai apspriešanai nosaka Novērtējuma likums un Novērtējuma noteikumi Nr. 18, tādēļ Birojs atkārtoti minētās prasības neuzskaita, vienlaikus vērš uzmanību, ka sabiedrības līdzdalība un tās veicināšana ir viens no ietekmes uz vidi novērtējuma pamatuzdevumiem, tādēļ Novērtējuma likuma 17. panta sestā daļa noteic, ka ierosinātāja pienākums ir noskaidrot sabiedrības viedokli, veicinot to iedzīvotāju līdzdalību sabiedriskajā apspriešanā, kurus var ietekmēt paredzētā darbība, vai aptaujājot šos iedzīvotājus.
3. Jāizanalizē ietekmes uz vidi novērtējuma sabiedriskās apspriešanas laikā saņemtie komentāri, priekšlikumi, kuri jāizvērtē un jāiekļauj Ziņojuma pārskatā par sabiedrības iesniegtajiem priekšlikumiem, norādot, kā tie ņemti vērā. Nepieciešamības gadījumā Ziņojumā jāsniedz vērtējums par plānotajiem risinājumiem problēmsituāciju novēršanai.
4. Ziņojuma publiskojamā versijā neiekļauj ierobežotas pieejamības informāciju (ja tāda izriet no konkrēto dabas vērtību aizsardzības nolūka), un tās sagatavošanā jāievēro personas datu aizsardzības prasības. Ziņojuma publiskojamā pārskatā, kas Ziņojumā iekļaujams saskaņā ar Novērtējuma likuma 17. panta trešo un septīto daļu, fiziskas personas datu apstrāde veicama tādā veidā, lai datus nav iespējams saistīt ar konkrētu datu subjektu bez papildu informācijas izmantošanas (tie pseidonimizējami), vienlaikus Birojā šis pārskats iesniedzams arī bez pseidonimizācijas - veidā, kas ļauj secināt gan to, vai attiecīgais iesniegums vispār bijis saņemts un vērtēts, gan pilnvērtīgi izprast pašu priekšlikumu un to, kā tas ņemts vērā.

Direktors

A. Lukšēvics

2018. gada 3. decembrī